

Jij ziet mij

Kleine gebaren, groot verschil

Hoe jij als leerkracht al impact hebt op schooluitval

1

Preventief

Jouw betrokkenheid maakt een verschil van in het begin.

2

Tijdens afwezigheid

Er blijven brugjes, ook als een leerling er even niet is.

3

Bij terugkeer

Je aanwezigheid doet er toe. En dat voelen ze!

Warme relatie

- Interesse tonen
- Informeel in gesprek gaan
- Iets persoonlijk delen
- Humor gebruiken

Erkenning

- Complimenteren op inspanning en groei
- Erkennen van emotie zonder oordeel
- Benoemen wat goed loopt

Structuur

- Duidelijke regels en afspraken maken
- Grenzen en verwachtingen uitspreken

Samenwerken

- Van in het begin contact met ouders
- Hen meenemen in school- en klasafspraken

Contact houden

- Een kaartje sturen
- De leerling/ouders eens bellen
- Buddy's actief inzetten

Leerproces stimuleren

- Materiaal beschikbaar maken via Smartschool
- Buddy voor notities
- Praktische opvolging door klastitularis

Samenwerken

- Leerlingbegeleiding, CLB en evt. externe partners tijdig betrekken
- Lange afwezigheid: klassenraad, praten met ouders over slaagkansen

Eigen grenzen bewaken

- Hulp inschakelen

Warm onthaal

- Warm welkom in de klas, op speelplaats
- Leerling individueel aanspreken

Erkenning en begrip

- Erkennen van emotie zonder oordeel
- Bereid zijn om te luisteren
- Gevoel geven dat leerling ertoe doet

Heropstart faciliteren

- Herhaling inbouwen in de les
- Niet alles inhalen
- Afstemmen met leerling

Samenwerken

- Blijven polsen bij ouders
- In het team afspraken maken ter opvolging

Enkele ervaringen van leerkrachten:

PREVENTIEF

- Ik toon van in het begin van het schooljaar interesse in elke leerling. Zeker de leerlingen van wie ik klastitularis (KT) ben probeer ik goed te leren kennen.
- Begin september stuur ik naar alle ouders van de leerlingen van wie ik KT ben een mail. Ik heet hen welkom, licht de belangrijkste afspraken toe en geef aan hoe ze me kunnen bereiken.
- Ik heb samen met mijn collega's heel veel aandacht voor de klassfeer en hoe ieder zichzelf kan zijn in de groep.
- Als ik merk dat een leerling het moeilijk heeft, maak ik even oogcontact met een geruststellende blik van *'ik heb je gezien'* of een vragende blik van *'is alles oké met je?'*
- Ik spreek leerlingen aan met hun voornaam en zeg goedemorgen, zeker als ik merk dat ze zich wat minder goed voelen.
- Ik organiseer leerlingencontacten naast oudercontacten.
- Ik heb het niet alleen over punten en toon ook interesse in bijv. hobby's.
- Het zit in kleine dingen die ik zeg: *"Je kan het"*, *"Ik geloof in je"*.
- Ik laat leerlingen hun leefwereld waar mogelijk binnenbrengen in mijn lessen.
- Ik geef veel duidelijkheid en structuur in mijn lessen. Op bepaalde momenten geef ik ook keuzes aan de leerlingen.
- Ik maak samen met de leerlingen duidelijke klasafspraken en pas ze consequent toe.
- Ik geef erkenning als ik merk dat een leerling het moeilijk heeft.
- Ik gebruik humor en maak ook soms tijd in mijn les om even niet met leerstof bezig te zijn. We praten dan over thema's die hen bezighouden of creëren iets.
- Ik maak mijn lessen interessant door quizjes of andere opdrachten.
- Ik laat hen in de praktijkles iets maken dat ze ook thuis kunnen gebruiken. Ze kunnen ook een beloning krijgen bij goed meewerken, bijv. zelf iets kiezen om 3D te printen.

Enkele ervaringen van leerkrachten:

TIJDENS AFWEZIGHEID

- *'Ik mail even om te horen hoe het met je gaat omdat je niet op school bent.'*
- Ik stuur een kaartje met een klein tekstje erop vanuit mezelf of vanuit de klas.
- Ik zorg voor een duidelijke structuur op Smartschool zodat de leerling weet waarmee ik bezig ben in de klas en hij al het materiaal en de verbeter sleutels terug vindt. Dit helpt voor leerlingen die tijdens hun afwezigheid nog iets voor je vak kunnen doen.
- Als vakgroep hebben we leerpaden met filmpjes en ook stappenplannen gemaakt, die allemaal toegankelijk zijn via Smartschool.
- Als ik als klastitularis (KT) met de ouders communiceer, vraag ik altijd om de groeten te doen aan de leerling.
- Als leerlingenbegeleiding, CLB of andere instanties betrokken worden, dan blijf ik ook als KT af en toe contact houden met de afwezige leerling en/of de ouders. Bijv. met een telefoontje, mailtje of kaartje. Soms breng ik een kort bezoekje.
- Ik heb al nauw samengewerkt met Bednet of de ziekenhuisschool. Aan één leerling heb ik onderwijs aan huis gegeven als KT.
- Er is een bakje in de klas waar papieren in gelegd worden voor de afwezige leerling. We hebben ook een buddysysteem waarbij de buddy foto's neemt van nota's of bijschrijft voor de afwezige leerling waar nodig. Ik kijk erop toe als KT of dit lukt voor de buddy.
- Bij langdurige afwezigheid of als stress een grote factor speelt, dan spreken we in het team af wie communiceert met de leerling/ouders zodat er geen te grote druk op de leerling komt te liggen en we het werk verdelen in het team.
- Voor sommige leerlingen houden we een klassenraad om een planning op te maken of om de stappen te bespreken hoe een leerling zou kunnen terugkeren naar school en wat dit kan betekenen voor de slaagkansen.
- Ik ken mijn eigen grenzen, als persoon en als leerkracht. Ik communiceer deze en schakel anderen in wanneer nodig, bijv. leerlingbegeleiding of CLB.

WELCOME
BACK

Enkele ervaringen van leerkrachten:

BIJ TERUGKEER

- *“Fijn dat je terug bent”.*
- Ik probeer leerlingen het gevoel te geven of het letterlijk te zeggen dat ze bij me terecht kunnen als ze meer willen vertellen, zeker als klastitularis (KT).
- Binnen onze school organiseren we inhaallessen en inhaalmomenten voor toetsen. We werken hierin samen als team zodat het werk verdeeld wordt.
- Ik bespreek met de leerling wat bijgemaakt of ingehaald moet worden en zoek samen wat daarvoor nodig is.
- Als ik de reden weet, geef ik erkenning voor de last/angst die de leerling ervaart waardoor hij afwezig was. Dit betekent niet (altijd) dat ik thuisblijven de beste optie vind. Ik probeer de afwezigheid te begrijpen en daarnaast te zoeken wat kan helpen om te leren en wel naar school te komen.
- Ik toets regelmatig. Daardoor moet niet elke gemiste toets ingehaald worden.
- Bij sommige afwezige leerlingen die (gedeeltelijk) terugkomen, probeer ik als KT met de ouders en de leerling af te stemmen welke stappen nodig zijn. Ik pols daarna regelmatig bij de leerling hoe het gaat. Ook bij de ouders informeer ik af en toe.
- Bij terugkeer na langdurige afwezigheid probeer ik als KT de eerste dagen op de speelplaats te staan en een warm welkom te bieden.
- Ik probeer niet teveel te vragen of zeggen in groep omdat jongeren niet graag uitzondering zijn of in groep erover praten.
- Ik begin mijn les steeds met een klein stukje herhaling. Als ik weet dat een leerling afwezig was de vorige les, dan herhaal ik het iets uitgebreider.